

**HOÀNG NGUYỄN:
BÂNG KHUÂNG
KHÚC HÁT HOA ĐÀO**

(I)

Hoa đào, v n đào, đ ng đào là hình nh lãng m n muôn thu v i trí t ng t ng c a thi nhân. Th mà trong th k 20, m t góc núi đ i ngàn cội đ a đàng có m t x hoa đào. “Ai lên x hoa đào đ ng chân bên h nghe chi u r i...”. Theo ti ng nh c réo r c, tôi l n tìm đ n các g c đào đ r i “gi này nhìn s ng khói lòng th m m màu hoa trên má ai...”

Hoàng Nguyên (1932-1973) là m t nhà giáo-nh c sĩ c a Đà Lat đ u th p niên 60 th k tr c. Thu y, Đà L t còn m o s ng giảng, ti ng chuông nhà th ngân vang, ti ng vó xe th m lóc cóc gõ m t đ ng theo nhau v ch m i sáng, m i chi u, đêm đêm ng n đèn đ ng vàng v t soi bóng vài c p tình nhân sát bên nhau tìm h i m trong nh ng chi c áo Pardessus dày c m, sãi t ng b c dài trên con đ ng v ng. Trong không gian m h , huy n o đó, ng i nh c sĩ y u m nh này có hai ca khúc n i ti ng v hoa đào: Ai lên x hoa đào và Bài th hoa đào. Trong c hai ca khúc, màu hoa đào đ u g i lên hình bóng giai nhân x nh. Đó là Đà L t,

ng i tình muôn thu c a thi ca nh c h a.

Hoa Đào đây Hoàng Nguyên ca ng i là Mai Anh Đào, m t tên ghép t ng h p c a 3 loài hoa khác nhau: Hoa Mai, Hoa Đào, Hoa Anh Đào. Mai Anh Đào là loài hoa có năm cánh n v mùa xuân nh Hoa Mai, cánh màu h ng nh Hoa Đào, n r t ng đám lung linh ch n v n theo gió xuân đ chóng tàn nh Anh Đào Nh t B n. Có nhi u ng i ng nh n g i Mai Anh Đào là Hoa Đào hay Hoa Anh Đào và vì th Đà L t có tên là “X Hoa Đào”.

L i bài hát: "Ai lên x hoa đào"

*Ai lên x hoa đào đ ng chân bên h nghe chi u r i,
Nghe h i giá len vào h n ng i chi u xuân mây êm trôi
Thông reo bên su i v ng, l i d u d t nh t ng t,
Xuân đi trong m t b c lòng d t dào nên ý th
Nghe tâm t m c m ng đào nguyên đ p nh chuy n ngày x a*

*Ai lên x hoa đào đ ng quên b c l n theo đ ng hoa
Hoa bay đ n bên ng i ng i ng n r i hoa theo chân i
Đ ng tr n nhìn hoa b m r i lòng tr n m b m hoa,
Lâng lâng trong s ng khói r i bàng hoàng theo khói s ng,
L c đ n vào quên lãng r i đ ng hoa l ng b c trong lãng quên.*

*Ôi! màu hoa đào, màu hoa đào chi u xuân nà
Ôi! màu hoa đào nh môi h ng ng i mình yêu,
Ôi! màu hoa đào đã bao l n vì màu hoa
mà l khách l ng h n th đ ng chân lãng du*

*Ai lên x hoa đào đ ng quên mang v m t cành hoa
Cho tôi b t m ng chi u chi u nhìn mây trôi xa xa,
Ng i v t hôm nao mà lòng còn th ng v n th ng
Bao nhiêu năm tháng cũ mà h n nào tôi v n v ng.
Gi này nhìn s ng khói mà th m m màu hoa trên má ai.*

Tr l i hai ca khúc b t t c a Hoàng Nguyên vi t v Đà L t.

“**Ai lên x hoa đào**” là i m i g i khách xa v thăm x l nh, nhìn chi u r i bên h , nghe h i giá len vào lòng ng i, nghe thông reo bên su i v ng m t chi u xuân êm trôi; v thăm x Hoa Đào, l n b c theo đ ng hoa có vài cánh hoa ng i ng n bay theo chân ai... đ m v cu c tình hoa b m, đ n khi quay v , mang theo cành hoa g i nh m t chi u s ng khói, th m m màu hoa trên má ai đó c a m t bóng h ng Đà L t. Đi u nh c réo r t, ca t tr tình, hình nh bông lung huy n o g i i c nh đào nguyên lãng đ ng s ng khói đ p nh chuy n ngày x a.

“**Bài th hoa đào**” là i nu i t i c m t cu c tình thoáng qua. Khách lãng du đ ng chân phiêu lãng đ n Đà L t yêu màu đào trên má giai nhân r i khi chia tay lòng tê tái m v g i c m tiên n giáng tr n, tóc mây buông l i tha th t bên h mòn mỗi đ i tình nhân đ n. Đ n đ t l i nh c là m y câu th đ o đ u “Ngày mai em đi kh i/ Hoa Đào ghen v i ai/ Ngày mai em đi kh i/ Hoa nh t, n ng phôi phai”...

Hoàng Nguyên đã đ ng hóa màu hoa và màu má thi u n Đà L t. T th này không m i. Thời H đ i Đ ng đã có câu “Nhân di n đào hoa t ng áng h ng”, Nguy n Du trong truy n Ki u đã đ T H i th c m c v i Ki u “B y lâu nghe ti ng má đào/ M t xanh ch ng đ ai vào có không?”. V i Hoàng Nguyên không ph i là má đào mà là màu hoa đào trên má. Ng i thi u n Đà L t má ng h ng trong khí tr i se se ng n gió xuân mát l nh, n ng nhu m cánh Mai Anh Đào h ng nh đôi má giai nhân. M t v đ p th n tiên c a thi u n xuân thì, c a thành ph tr trung nh thiên thai gi a tr n th .

“Ai lên x hoa đào” nhi u ng i bi t, nhi u ng i hát. Có th nói ng i Đà L t nào bi t hát thì ít ra cũng đôi l n hát bài này. “Bài th hoa đào” nh ng i thi u n kín đáo ch a vào m t xanh c a m t s ng i h m .Nh ng ngày ch a đ n Đà L t, qua sóng phát thanh, hai ca khúc này đã cu n hút tôi t ng ngày, t ng đêm. Gi ng ca L Thanh sâu l ng, kín đáo nh di n t v i tôi đ y đ v đ p hoa đào trong m t t ng lãng m n bay b ng c a tôi.

"Bài Th Hoa Đào"

Ngày mai em đi kh i
Hoa đào ghen v i ai !
Ngày mai em đi kh i
Hoa nh t, n ng phôi phai ...

*1. Ngày nào... đ ng chân phiêu lãng
Khách t i đây khi hoa đào v ng l i đi
Màu hoa in dáng tr i
Tình hoa l u luy n ng i*

B i h i lòng i khách th y ch i v i

2. Ngày nào... đ ng xuân ph i ph i
Khách ng t ngâ th y hoa n trên má ai
R i yêu hoa trên má
Mà ghi câu luy n nh thành bài th

ĐK. Ôi!... Đà L t là th ...
Bài th m n yêu reo muôn đ i
Đ t b ng t ng gió ngàn reo
Qua đ i thông hay bê... b su i

Ôi!... Đà L t là m ...
G c m tiên n giáng xu ng tr n
Tóc mây buông i tha th t bên h
Đ i tình quân đ n trong g c m

Nh ng... r i mùa hoa tàn
Ng i hoa... sao v ng mãi
Bao... chi u lòng mong ch
Đ ng hoa... sao h ng h

3. Đ lòng... i khách tê tái
C t b c đi nh hoa đào trên má ai
Màu hoa in trên má
Làm khách i u luy n mãi Đà L t i!

* (Ngu n tham kh o Internet)

